

4. С. 11–15. URL: <file:///C:/Users/asus%20720/Downloads/11865-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-42001-1-10-20210304.pdf>.
4. ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics (ICD-11 MMS). URL: <https://icd.who.int/browse11/lm/en> (дата звернення: 08.04.2023).
5. Яремчук А. А. Синдром професійного «вигорання», як допомогти педагогу? URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/stud_almanah/v_1/70.pdf.
6. Культура здоров'я особистості : курс лекцій / [І. О. Олеандер, В. С. Ерушко, Т. І. Бережна та ін.]. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2010. 196 с.
7. Черевко О. Синдром емоційного вигорання. URL: <https://narkosumy.lic.org.ua/statti/syndrom-emotsijnogo-vygorannya/>.
8. Maslach C. Prevention of burnout: new perspectives / С. Maslach, J. Goldberg//Applied and Preventive Psychology. 1998, Vol. 7 .P .63–74.
9. Мартиненко С. Діагностування «професійного вигорання» вчителя початкової школи. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33687541.pdf>.

УДК 159.9:351.74.08-049.5

Брисковська Оксана Миколаївна,

провідний науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем протидії злочинності
ННІ №1 Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6902-9969>

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Особиста професійна безпека поліцейського – це система заходів, знань умінь та навичок, що забезпечує збереження життя, здоров'я фізичного і психічного, за умови не тільки підтримання але і підвищення рівня професійних дій та психологічної готовності до виконання завдань в екстремальних та інших стресових ситуаціях.

На сьогодні існує наказ МВС «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які

здійснюють підготовку поліцейських», проте на разі залишається не розвинутою підготовка працівників правоохоронних органів саме з психологічної сторони [1, с. 99; 2].

Безпека співробітників поліції залежить від:

професійної компетентності

володіння необхідними знаннями, вміннями, навичками;

наявність досвіду роботи, який характеризується вищим рівнем соціальної адаптації, емоційної стійкості і зрілості;

уміння аналізувати і узагальнювати досвід безпечної поведінки колег по роботі та інших працівників у екстремальних умовах оперативно-службової діяльності;

знати, застосовувати та творчо збагачувати знання з тактики, прийомів і засобів забезпечення особистої безпеки, а також безпеки колег.

від психологічної готовності

емоційної готовності до виконання завдань в екстремальних умовах їх діяльності, вміння контролювати свій емоційний стан при (перевтомі, конфліктах на службі, чи/і в родині), при індивідуально-психологічній особливості, як **схильність до ризику формувати** мотиваційно-особистісну установку «на виживання», тобто дотримання норм, правил і спеціальних процедур, що гарантують особисту безпеку;

знання дій професійної безпеки в екстремальних ситуаціях;

виконання дій професійної безпеки в екстремальних ситуаціях;

володіння необхідними навичками, у відповідності до стресової ситуації, прийомами психологічної саморегуляції.

Основними завданнями психології забезпечення професійної безпеки діяльності працівників поліції виступають наступні:

розробка методів психодіагностики осіб, мають схильність до нещасних випадків в екстремальних ситуаціях діяльності;

дослідження психологічних причин нещасних випадків і особливостей поведінки потерпілих, складання узагальненого психологічного портрета і створення теорії поведінки жертви;

розробка психологічних методів забезпечення особистої безпеки співробітників органів правопорядку в процесі виконання ними професійних обов'язків;

психологічне обґрунтування методів виховання безпечної поведінки та змісту професійно-психологічної підготовки до діяльності в небезпечних умовах [3 с. 62].

Важливим чинником у забезпеченні безпеки професійної діяльності поліцейського є налагодження психологічного клімату в

колективі правоохоронців. Так як виконання професійної повсякденної роботи кожного поліцейського в значній мірі залежить від колег з якими разом виконує поставлені завдання. А отже, особиста безпека кожного поліцейського залежить від дій, тактики, прийомів і засобів вибраних колективом для досягнення результату поставленого завдання та можливості забезпечення безпеки колег.

Отже, у повсякденній діяльності поліцейського, психологічне супроводження відіграє надзвичайно важливу роль, так як професія правоохоронця характеризується підвищеною небезпекою для життя та здоров'я, сповнена екстремальними ситуаціями та стресогенними факторами, які впливають на психо-емоційний стан поліцейського та на якість роботи. А робота психологів з працівниками поліції є найбільш вагомим складовим у здатності та вмінні поліцейського за допомогою волі долати негативний вплив емоцій на діяльність, переборювати страх, нерішучість, а також зберігати самовладання при подальшому ускладненні ситуації. Вагому роль відіграє і володіння психологами, психотехніками та вміннями навчити та підготувати правоохоронців до психологічної готовності діяти рішуче в небезпечних умовах і складних ситуаціях, при виконанні службових обов'язків, зберігаючи стан нормального функціонування психіки, та установку на власну безпеку незважаючи на перепони. Зорієнтування на вміння усвідомлювати умови способів можливих дій, особливостей діяльності при різних варіантах розвитку ситуації, та застосування вольових прийомів самоконтролю, саморегуляції, керування своєю поведінкою та самообілізації для забезпечення особистої безпеки у професійній діяльності поліцейського.

Психологічне забезпечення службової діяльності структурних підрозділів Національної поліції дає змогу підтримати та підвищити рівень психологічної готовності до професійних дій у екстремальних та інших стресових ситуаціях, настроїтися на виконання необхідних дій шляхом реалізації оптимальних методів та засобів досягнення мети у поставлених завданнях, уміння керувати емоційними станами та поведінкою, оцінювати її адекватність, уважно слідкувати за динамікою ситуації, розвитку обставин, дотримуватися відповідних норм, правил і спеціальних процедур, що гарантують особисту безпеку працівнику поліції.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із

специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських: наказ МВС України від 06.02.2019 №88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19>

2. Васильченко К. І, Токар А. А. Шляхи оптимізації підготовки правоохоронців *Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів* : збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 28 жовт. 2021 р.). Київ: Держ. наук.-дослід. ін-т МВС України. С. 98–99.

3. Варій М. Й. Психологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів Київ: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.

УДК 159.944

Бугрим Вікторія Григорівна,
науковий співробітник наукової лабораторії
з проблем психологічного забезпечення
та психофізіологічних досліджень
Навчально-наукового інституту
заочного та дистанційного навчання
Національної академії внутрішніх справ

ПОЛІГРАФ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСОБИ У БЕЗПЕКОВИХ ПИТАННЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан є особливим правовим режимом у діяльності вітчизняних органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо виняткових обставин, пов'язаних із необхідністю відбиття російської агресії проти нашої країни. Правоохоронні органи у системі державних органів посідають особливе місце, оскільки це зумовлене вмістом особливих завдань, виконуваних ними в умовах воєнного стану. Від ефективності їх роботи значною мірою залежить безпосереднє забезпечення внутрішньої безпеки. Все це визначає необхідність високого рівня професійної компетентності працівників правоохоронної системи та їх надійності.

Тільки серйозний професійний відбір та психологічна підготовка кадрів може забезпечити задоволення серйозних запитів українського суспільства до правоохоронної галузі. Тому одним із основних завдань системи психологічного забезпечення є психологічне вивчення службовців правоохоронних органів, а також супроводження їх службової діяльності, у тому числі під час проведення ними оперативних заходів та слідчих (розшукових) дій [3].